



P. BUZOGÁNY ÁRPÁD

## *Sóvidék a középkorban<sup>1</sup>*

Kulcsszavak: *Sóvidék; középkori várak; sóbányászat*

A Haáz Rezső Múzeum kiadványsorozata újabb tekintélyes kötettel gyarapodott, ám Sófalvi András *Sóvidék a középkorban (Fejezetek a székelység középkori történetéből)* című könyve elsősorban nem a maga két és félszáz oldalával nyom a latban, hanem szakmai igényességével.<sup>2</sup>

Bár egy könyvet általában nem hátulról szoktak lapozni, a téma iránt érdeklődőnek fel kell hívnunk a figyelmét a többoldalmi hivatkozott szakirodalomra, melyhez még hozzá kell számítanunk a szövegtörzs jegyzeteit mint előbbiekkal egyenrangú forrásokat. És ha már a jegyzetanyagnál tartunk, a téma tárgyalásához szervesen hozzátartozik a régészeti leletanyag bemutatása, térképek, színes fotóanyag. Utóbbi (a szerző felvételei) még azok számára is érdekes, akik a vidéken élnek, hiszen nem mindenki látta pl. Rapsóné, Tartód és Firtos várának romjait.

Sóvidék középkori történetének szintézise nem “egyszerre” pattant ki úgymond, szerzőnk témába vágó közléseit korábról ismerjük, illetve 2000-ben megvédett szakdolgozatának (ELTE) kiegészített változata került kiadásra. Írott források mellett a terepbejárások hoztak új eredményeket, ezeket ásatásoknak kellene követniük. A különböző típusú források felhasználásában “*a rész kutatások csak együttesen vezethetnek komoly eredményre*” – olvashatjuk a szerző megállapítását.

A vidék Árpád-kori településtörténetének tárgyalását követően terjedelmes fejezetek következnek a középkori településekről, középkori és kora újkori határhasználatról és gazdálkodásról, népesedésről, illetve az egyházi építészetéről (templomok, kápolnák, várak). Sóvidék sajátossága a sóbányászat, ennek a (névadó) tevékenységnek emlékeit foglalja össze, tekinti át a szerző, hiteles adatok alapján, minek eredményeként szétfoszlik az a – lokálpatriotizmusból táplálkozó – vélekedés, miszerint már a római kortól állandó kitermelés folyt a mai Parajd és Sófalva határában.

### **Jegyzetek**

1. Sófalvi András: *Sóvidék a középkorban. Fejezetek a székelység középkori történetéből*

Székelyudvarhely, 2005.

2. Az írás eredeti megjelenési helye: *Népújtság*. 2005. július 9. (Múzsza 696. sz.), Kulturális Figyelő 2005. (IV)/2. sz.